

19.1.2018

10/04/2018

Liikenne- ja viestintäministeriö
Eteläesplanadi 16
PL 31
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite LVM/2370/03/2017: Luonnos hallituksen esitykseksi ajoneuvolain 16 §:n muuttamiseksi /
Hänvisning moottorikelkan määritelmän muuttaminen

Asia Ympäristöministeriön lausunto
Ärende

Liikenne- ja viestintäministeriö on toimittanut 19.12.2017 lausunnoille hallituksen esityksen ajoneuvolain muuttamisesta, jolla mahdollistettaisiin nykyisiä moottorikelkkoja suurempien moottorirekien käyttö maastoliikennelain (1710/1995) tarkoittamilla moottorikelkkailureiteillä.

Liikenne- ja viestintäministeriö ei ole osoittanut erikseen lausuntopyyntöä ympäristöministeriölle. Esitysluonnoksen asian valmistelua koskevassa luvussa todetaan, että esitysluonnos on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä yhteistyössä ympäristöministeriön sekä Liikenteen turvallisuusviraston kanssa. Esityksen aikataulusta johtuen ympäristöministeriön osallistuminen valmistelutyöhön jäi kuitenkin pintapuoliseksi ja ympäristöministeriö katsookin aiheelliseksi kiinnittää vielä erikseen huomiota muutamaa esityksen sisältämään yksityiskohtaan erillisen lausunnon muodossa.

Moottorikelkkailureittien perustamisesta

Maastoliikennelain 16 §:n mukaisesti moottorikelkkailureitti perustetaan joko reittitoimituksessa tai maanomistajan ja reitin pitäjän välisellä kirjallisella sopimuksella. Nykyiset voimassa olevat moottorikelkkailureitit on perustettu omamassaltaan enintään 500 kg:n painoisille moottorikelkoille. Esityksen jatkovalmistelussa tulisi selvittää, voidaanko aiemmin tämän painoisille moottorikelkoille perustetuille moottorikelkkailureiteille lainmuutoksella sallia nykyistä merkittävästi raskaampia moottorikelkkoja nykyisten sopimusten puitteissa omaisuuden suoja ja sopimusoikeutta loukkaamatta.

Omamassan muutoksen todelliset vaikutukset nykytilaan

Ympäristöministeriö kiinnittää huomiota siihen, että esitetty omamassan muutos on käytännön kannalta suurempi kuin miltä se numeroiden valossa saattaa näyttää (0,5 tn -> 0,8 tn). Suurin osa ohjelmayritysten ja vapaa-ajan harrastajien nyt käyttämistä moottorikelkoista painaa merkittävästi vähemmän kuin suurin sallittu enintään 0,5 tonnin omamassa, keskimäärin arviolta 0,2 – 0,3 tonnia. Suurempi massaisten sekä leveämpien ja useammille matkustajille tarkoitettujen moottorirekien liikennöinnin sallimisella moottorikelkkailureiteillä voi olla vaikutuksia liikenneturvallisuuteen sekä mahdollisten onnettomuuksien pelastustehtävien toteuttamiseen. Lisäksi tulisi tarkemmin

arvioida raskaampien moottorirekien vaikutusta reittien ylläpitoon, ja reitinpitäjien vastuisiin sekä vaikutuksia maanomistajiin, joiden maille reittejä on perustettu.

Matkustajien määrä

Esitysluonnoksessa moottorikelkkojen suuremman omamassan myötä esitetään, että moottorikelkassa saisi olla tilaa kuljettajan lisäksi enintään neljälle henkilölle. Vaikka yksittäisen ajoneuvotyyppin suurin sallittu henkilömäärä määriteltäisiin erikseen ajoneuvon tyyppihyväksynnän yhteydessä, voisi olla perusteltua sitoa suurin sallittu henkilömäärä moottorikelkan omamassaan säätämällä asiasta lain tasolla. Tällöin ajoneuvolain 16 §:ssä säädettäisiin nykykäytännön mukaisesti, että omamassaltaan enintään 0,5 tonnin painoisissa moottorikelkoissa saisi olla tilaa kuljettajan lisäksi enintään kahdelle henkilölle ja uusissa, moottorikelkoiksi määriteltävissä raskaammissa, vähintään 0,5 tonnin ja enintään 0,8 tonnin painoisissa moottorikelkoissa enintään neljälle henkilölle.

Ympäristövaikutukset

Ympäristöministeriön arvion mukaan esityksellä ei olisi merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ohjelmapalveluyritysten sekä muussa useiden matkustajien kuljettamiseen tarkoitetussa käytössä kuljetuskapasiteetiltaan suuremmat moottorikelkat olisivat hyötysuhteeltaan nykyisiä moottorikelkkoja tehokkaampia, mistä voisi aiheutua jossain määrin positiivisia ympäristövaikutuksia. Kielteisiä ympäristövaikutuksia voisi taas aiheutua siitä, että raskaammat ja leveämmät moottorikelkat yleistyisivät merkittävästi, ja uusista reiteistä ryhdyttäisiin rakentamaan nykyistä huomattavasti aiempaa leveämpiä.

Esityksen sisältämät toteuttamisvaihtoehdot

Jos nykyisiä moottorikelkkoja raskaampien moottorirekien salliminen nykyisille moottorikelkkailureiteille katsotaan liikenneturvallisuuden ja mahdollisten muiden tekijöiden johdosta kyseenalaiseksi, mutta asiassa tästä huolimatta halutaan edetä, esittää ympäristöministeriö harkittavaksi esityksen sisältämiä vaihtoehtoisia toteuttamistapoja. Liikenne- ja viestintäministeriön ensisijainen vaihtoehtoinen toteuttamistapa sisältää reitinpitäjille mahdollisuuden asettaa tarvittaessa erityisen herkille moottorikelkkailureiteille painorajoituksia. Toissijaisessa toteuttamisvaihtoehdossa liikennemerkillä reitille asetettavan painorajoituksen sijaan voitaisiin asettaa liikennemerkki, jolla nimenomaisesti sallittaisiin painavamman moottorikelkan käyttö reitillä. Liikenne- ja viestintäministeriön mukaan tämä vaihtoehto voisi tulla harkittavaksi siinä tapauksessa, että painorajoitusten asettaminen olisi tarpeellista merkittävälle osalle reittejä.

Tarpeita reittikohtaisille painorajoituksille on esityksen valmisteluajataulussa mahdotonta selvittää. Ympäristöministeriö pitääkin tarkoituksenmukaisempana vaihtoehtoa, jossa raskaille moottorikelkoille soveltuville reiteille asetettaisiin niiden käytön sallivat liikennemerkit. Tällöin reitinpitäjä voisi arvioida kokonaisuutena reitin leveyteen, mutkaisuuteen, näkyvyyteen, nousujen jyrkkyyteen ja mahdollisiin vesistöjen ylityksiin- yms. liittyvät tekijät sekä reitin liikennemäärät huomioiden, reitin soveltuvuutta raskaammille moottorikelkoille. Tällaisten raskaiden moottorirekien käyttöähän ei ole aikanaan huomioitu nykyisten moottorikelkkailureittien suunnittelussa.

Yhteenveto

Ympäristöministeriö toteaa lopuksi, että esityksen tavoitteet uusien liikkumisen innovaatioiden ja talvimatkailupalveluiden uusien mahdollisuuksien täysimääräiseen hyödyntämiseen ovat sinällään kannatettavia. Esityksen vaikutuksiin liittyy kuitenkin epävarmuuksia. Ympäristöministeriö katsoo, että jos asiassa edetään, tehtäisiin se harkiten. Ympäristöministeriö kannattaa tuolloin toteuttamisvaihtoehtoa, jossa raskaiden moottorikelkkojen käyttö sallittaisiin reitinpitäjän päätöksellä tapauskohtaiseen harkintaan perustuen ainoastaan reiteillä, joilla se voidaan tehdä liikenneturvallisuutta heikentämättä.

Ylijohtajan sijainen, ympäristöneuvos

Saara Bäck

Ympäristöneuvos

Markus Tarasti

JAKELU:

LVM kirjaamo
Erik Asplund, LVM

